

Četba a náš vztah k minulosti

KNIŽNÍ TIP Jaroslava Meda

Kdo od mládí pravidelně čte, má mezi svými oblíbenými tituly i díla – ať už beletristická, nebo odborná – která zásadně předznamenala jeho pohled na dějiny. Nedávno vydaný titul *Historická kniha mého srdce* je toho dokladem.

Historik Jiří Hanuš přišel s pozoruhodným a zajímavým nápadem: rozhodl se uspořádat antologii textů inspirovaných dotekem historie. Oslovil bezmála dvacet různých osobností – historiků, filozofů, teologů, literárních vědců i autorů krásné literatury, kteří mají jistý (často velmi volný) vztah k historickému myšlení. Každá z těchto osobností měla uvést knižní titul nebo jmenovat konkrétního člo-

věka, kteří ovlivnili její vztah k minulosti. Tak vznikl osobitý soubor historizujících esejů.

Editorovi svazku se podařilo seskupit věkově i odborně nesourodou množinu lidí, kteří však mají hluboký zájem o historický způsob interpretace skutečnosti a současně smysl pro jistou imaginaci, jež je považována za trvalou součást dějepisce. Mezioborovost zde není na závalu, spíše ji lze chápat jako přihlášení se k jisté historiografické inspiraci umožňující pochopení současnosti. Pokládá-li se zde jistá imaginativnost za součást dějepisce, je to v tomto souboru textů zvýrazněno žánrovým požadavkem eseje coby základního výrazového prostředku. Proto mají tyto texty spíše osobnější ráz.

Jiří Hanuš v této souvislosti upozorňuje též na snahu nakladatelství CDK po jisté rehabilitaci eseje jakožto literárního žánru, dávajícího autorovi řadu možností neotřelého a osobitého vyjadřování. A faktem je, že soubor těchto esejů sice nezapře odbornost svých autorů, ale přitom jde o četbu osvěživě přitažlivou.

Nemohu a také nechci hodnotit jednotlivé příspěvky. Většinou jsou inspirativní už jen

tím, že odhalují prvotní zdroje vztahu dané osobnosti k historii. Proto se v různorodosti výchozích impulzů mohou setkat Josef Šusta s Hippolytem Tainem nebo Eduard Winter s Amadeem Molnarem i s nejnovější historickou literaturou o soudobém Rusku. Tato škála vzhledů do historie ukazuje, jak důležitý je předmět historického studia, v němž je často zapouzdřena naše přítomnost.

Na okraj této knihy lze uvést jediné: každý, kdo nepohrdá historií a hledá v ní poučení, tu nalezne řadu podnětů, které ho zcela nenásilně povedou k pohledu na minulost, v níž nelze nevidět předznamenání současnosti.

Jiří Hanuš (ed.): *Historická kniha mého srdce*. (Centrum pro studium demokracie a kultury 2015)

